

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ &
 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ
 ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ
 ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
 ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ
 ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Ταχ. δ/ση: Βασ. Σοφίας 15
 Τ.Κ. 106 74 Αθήνα.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
 Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ

Ταχ. δ/ση: Δραγατσανίου 8,
 Τ.Κ. 105 59 Αθήνα.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2016
 Αρ.Πρωτ. ΔΙΑΔΙΠΥΔ/
 ΤΣΠΕΑΔ/Φ.18/οικ. 5748

Προς:
 Βλ. Πίνακα Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: «Υπέρβαση του «γλωσσικού σεξισμού» και ένταξη της διάστασης του φύλου στα διοικητικά έγγραφα».

Στο πλαίσιο του Έργου «Οργάνωση υπηρεσιών για την ενσωμάτωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης» και, ειδικότερα, του Υποέργου «Ένταξη της Ισότητας των Φύλων στη γλώσσα των διοικητικών εγγράφων», που υλοποίησε η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων το 2014, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε εκτενής και καινοτόμα έρευνα σε έγγραφα Υπουργείων, Περιφερειών και Δήμων της ελληνικής επικράτειας σχετική με τη σεξιστική γλώσσα που χρησιμοποιείται κατά τη σύνταξή τους.

Από την έρευνα πρόεκυψαν ευρήματα που πιστοποιούν πως η συντριπτική πλειοψηφία των εγγράφων διατυπώνεται γραμματολογικά και συντακτικά με τρόπο που αναπαράγει, έστω και ακούσια, την άνιση θέση των γυναικών στο λόγο και κατά συνέπεια αναπαράγει το πλήθος των αναχρονιστικών στερεοτύπων και αντιλήψεων επί των οποίων βασίζεται η ασύμμετρη σχέση μεταξύ των κοινωνικών φύλων, των γυναικών και των ανδρών. Αναφέρεται ενδεικτικά η συντριπτική κυριαρχία του αρσενικού γένους στο δημόσιο γραπτό λόγο, σε συνδυασμό πάντοτε με τη συστηματική συμφωνία άρθρων, προσαρτημάτων και αντωνυμιών σχεδόν αποκλειστικά στο αρσενικό γραμματικό γένος. Ακόμα, το γεγονός πως οι συντάκτριες/τες των δημοσίων εγγράφων, στην προσπάθεια

τους να χρησιμοποιήσουν την πρότυπη γλώσσα και τον γενικό κανόνα της προτεραιότητας/πρόταξης του αρσενικού σε κείμενα, τα οποία κατ' εξοχήν αναφέρονται και απευθύνονται σε μεικτές ως προς το φύλο ομάδες του πληθυσμού, αλλά και σε γυναίκες αποκλειστικά, τελικά, αγνοούν τις γυναίκες, καθιστώντας τις αόρατες στο δημόσιο λόγο. Έτσι συντηρούν τον κανόνα (προτίμηση στο ανδρικό γένος/φύλο), νομιμοποιούν τις ασύμμετρες σχέσεις και κατά συνέπεια, συντελούν στην αποδοχή ως «φυσιολογικού» της άνισης και ιεραρχημένης σχέσης μεταξύ των κοινωνικών φύλων.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, διαμορφώθηκε ένας Οδηγός για την υπέρβαση του γλωσσικού σεξισμού που χαρακτηρίζει τα δημόσια έγγραφα. Ο Οδηγός αποτελεί εξειδικευμένο και εύχρηστο εργαλείο καταρχήν για την ίδια την αναγνώριση και κατανόηση του γλωσσικού σεξισμού. Περιλαμβάνει οδηγίες, παρατηρήσεις, συστάσεις, πρακτικές συμβουλές και συγκεκριμένες προτάσεις για τη χρήση μη σεξιστικής γλώσσας, με σκοπό την προώθηση και την εφαρμογή της ισότητας των φύλων στα διοικητικά έγγραφα. Περιλαμβάνει επίσης προτάσεις με εναλλακτικές χρήσεις λέξεων, για την αποτροπή του γλωσσικού σεξισμού και αποπειράται να αναθεωρήσει όρους, με παράλληλη αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα.

Στη βάση των παραπάνω σας γνωστοποιούμε το περιεχόμενο του «Οδηγού» και σας προτρέπουμε, αφού τον μελετήσετε, να συμμετάσχετε στη συνολική προσπάθεια πολιτισμικής και δημοκρατικής υπέρβασης του γλωσσικού σεξισμού των διοικητικών εγγράφων, η οποία αποτελεί μέρος των πολιτικών Ισότητας στη Δημόσια Διοίκηση που βρίσκονται σε εξέλιξη τον τελευταίο καιρό και στη χώρα μας. Ο Οδηγός χρήσης μη σεξιστικής γλώσσας στα διοικητικά έγγραφα είναι διαθέσιμος στον ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων και συγκεκριμένα στη διαδρομή: <http://www.isotita.gr/var/uploads/MELETES/Odhgos%2oXrasis%2oMi%2oSeksistikis%2oGlossas.pdf>. Για την παροχή κάθε σχετικής πληροφορίας ή διευκρίνισης αρμόδια είναι η Δ/ση Υπηρεσιών προς πολίτες και Φορείς στο e-mail: info@isotita.gr (τηλέφωνο επικοινωνίας: 213 151 1102).

Οι Διευθύνσεις Διοικητικού των Υπουργείων παρακαλούνται να γνωστοποιήσουν την εν λόγω εγκύκλιο σε όλους τους φορείς του δημόσιου τομέα που εποπτεύουν.

Οι Διευθύνσεις Διοίκησης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας παρακαλούνται να γνωστοποιήσουν την εγκύκλιο αυτή στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού της αρμοδιότητάς τους.

Σας γνωρίζουμε ότι η εν λόγω εγκύκλιος έχει καταχωριστεί στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου -www.ydmed.gov.gr-, στη διαδρομή: Διοικητική Μεταρρύθμιση/ Οργάνωση /Λειτουργία Δημόσιας Διοίκησης/ Απλούστευση Διαδικασιών.

Ο ΑΝΑΠΛ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ

**Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ**

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΚΟΥΒΕΛΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

(με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)

1. Γραφείο κ. Πρωθυπουργού
2. Όλα τα Υπουργεία
  - Γραφεία κ. κ. Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών
  - Γραφεία κ. κ. Γενικών και Ειδικών Γραμματέων
  - Διευθύνσεις Διοικητικού
3. Όλες τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές
4. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
  - Διευθύνσεις Διοίκησης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
  2. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
  3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
  4. Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων
  5. Προϊστάμενοι Διευθύνσεων
  6. Δ/νση Διοικητικού
  7. Διεύθυνση Προμηθειών, Υποδομών και Διαχείρισης Υλικού
    - Τμήμα Υποστήριξης Χρηστών και Πληροφοριακών Υποδομών
- (e-mail: webupload@ydmmed.gov.gr με την παράκληση για την ανάρτηση της παρούσας στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας, στη διαδρομή: Διοικητική Μεταρρύθμιση/ Οργάνωση / Λειτουργία Δημόσιας Διοίκησης/ Απλούστευση Διαδικασιών).